

Nro. 13.

A' FELS. R. CSÁSZARNAK ES A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Költ Bétsben, Pénteken Augusztusnak 13-ik napján
1802-ik éjztonásóban.

Magyar Ország.

Poson, Augusztus 10-ikán.

Az Ország Rendjei a' folyó hónap 5-ikén tartott közönséges ülés óta, magános tanátskozáásokban foglalatoskodtak, hogy a' Palatinus és Fő Hertzegégek világra érkezése után azonnal ismét közönséges üléseket tarthassanak.

Közönségesen bezzélik azon kívántatos dolgot, hogy eő Császári Kir. Felségeket is nem sokára ismét magok között tiltelni, szerentséjek fogna lenni az Ország Rendjeinek.

Vagy két rend béli szerentsetlenségekről tudósítottunk. — Arva Vármegyében Bodrova nevü hely-

N

fégen egy rossz fitzko (legénke) gonosz szándékkal egy háznak tüzet adván, 200 házak lettek a' láng prédájává. — Hasonló képpen nem mesze Soprontól egy fatuban két 4 esztendő's gyermekék egy darab taplót meg gyújtván, lapta helyet a' szalmafedélre hajgálták, mely ott fel akadván, a' fedél lángot kapott, és 40 házak lettek hamuvá. — *Tothfalú* nevű Kamarális jószágban *Budától* valami 4 óra távolságra, 90 házak lettek ezen hónapnak 2-dikán egy részeg aszszony-nak vigyázatlansága miatt hamuvá.

Győrött, Augustus 9-dikán.

Nyomába akadott végre a' mi nemes Vármegyénk azon latroknak, a' kik a' mult esztendőben Ötevénynél a' posta kotsit meg fosztották, a' Conducteurt fok martzangással megölték, és mint a' tündérek el tűnteteknek lenni látszattak. A' múlt pénteken t. i. ugyan Ötevényben lévén Titt. Karkoványi István Szolga Biró Úr, akár a' ki adott le írásból, akár tsak gyanúlagból egy házanként kéregető rongyba takarodzott takáts legényt az utzán meglátván, egyenesen azzal szólítja meg, hogy ő is azon latrok közel való volna, a' kik a' posta kotsit fel prédálták, 's a' passusát kéri. Az, az egyenes meg szólításra meg dőbben, passust nem adhat, 's látom azt mondja, hogy elvagyok árúlva, 's arra a' többi közt következő borzasztó tetteit vallja meg. Hogy ő Nagyszombati születés Waschica József és takáts legény volna, 's már jó darab időtől fogva gyakorolván a' gonoszlágútját, már 40-nél több rablásokban volt munkás, mellyekben faját kezével 12 személyeket fosztott megéletektől. Az utolsó gyilkosságát nem régiben, a' mint ki vallá, a' Gréti postá kotsinak kirablásakor vitte két szép és külömbféle drágaságokkal ékeskedő ifjú aszszony

személyeken véghez, a' kik térden állva könyörögtek életéért: de a' kiknek ő el fordított ábrázattal még is háromszor nyomta gyilkos kését ártatlan mellyekbe. Innét Pozsonyba indultak a' mindenfelé el széllyedett pajtások 's a' folyó hónak 7: dikén estére ott gyülelt akartak tartani, 's ő éppen a' postára szándékozott, minekutánna ruháját megváltoztatta volna, ülni, ha előbb a' Titt. Biró Úrtól meg nem támodtatott, meg nem fogadtatott 's ide az igazság kezébe nem szolgáltatott volna. Itt mai nap, eő Felsőségnek a' tolvajságok és gyilkosságok' akadályoztatására valamint némelly más V. gyéknek, úgy a' miénknek is adatott engedelmé szerént azonnal törvény szolgáltatottatott reá, 's minekutánna az említett gonofságairól az előtt is vallást tett 's társait megnevezte 's vallás tételét saját szevének aláírásával megerősítette volna, még azon nap az állandó ítélő szék (*Judicium statarium*) által halálra sententizáltatván, véghetetlen sokaságnak nézése alatt kivitetett, és Ötevénytől nem meszszé az út mellett a' számára fel állított fára fel függesztetett. Termétre nézve gyenge és erőtelen volt 's a' mint maga meg vallotta mesterséggel vitte véghez öldökléseit. Tótul, Magyarúl, Németül jól, 's egy kevésbé deákúl, Frantziáúl és Olaszúl is tudott.

Hasonló kisebb és nagyobb gonofztévőkkel itt a' tömlötzők tele vagynak; 's még is minden nap többen hozatnak bé. A' számostolvajságoknak egyik oká sokan a' felettébb való drágaságban találják, minthogy a' gabonának árra, (az utolsó Szombatot kivéven, a' mikor vagy öt garast szállott) mind eddig feljebb ment, 's a' búza már 5 forinton, a' rozs négyen, az árpa 3: an fellyül kelt, a' mellett pedig a' hosszúzas fáradság miatt egyéb terméseknek is hallatlan nagy az árrok.

A' Török szélekről.

Ó: *Gradiskából*, Jul. 26. dikán. Három aszszonyok, kik magokat, *György, Miklos, és Lázár Szentek* Küldöttjeiknek állítják lenni; a' Bozniai széleken nem csak a' Keresztények, hanem a' mi inkább lehet tsudálni, még a' Törökök között is feles buzgó követőkre találtak. Ezen aszszony-ságok faluról falura járván, a' mostani emberek vétkes életekről prédikállanak, őket imatkozásra, a' virtus követésire, szent életre, és arra intik, a' nevezett Szentek nevekben, hogy a' szitkozódásnak, pipázásnak, ezüffel és egyéb ürugaságokkal való tzipfrázkodásnak, hagyjanak békét, tzipra öltözeteket égeffék öfzfe, 's azok helyett szürke harát vegyenek magokra, és bötöljenek. Fegyvereiket is hányják el, ha azt akarják, hogy az idei nagy szároztság és terméketlen idő tovább is ne ostorozza őket. Olyan hitelt nyertek intéseik által ezen személyek a' nép között, hogy a' bötölések *Ilyes* napja előtt már 8 napokkal el kezdődvén, máig is meg nem szüntek. Az egyik Proféta: aszszony, a' ki közel a' mi kordonunk mellett a' Török határon folytatja vándorlását, legalább 400 mezitlabos és hajadonfős emberek által kísértetik, a' pénzt azonközben, akármennyit adjanak el veszi. „ — (Mit lehet ezen tsudálkozni, ha azt halja az ember, hogy pallérozott helyeken is találatnak olyan emberek, a' kik a' mostani hoszszas szároztságot, a' némely épületeken imitt amott találató, úgy nevezett Menkő: fogóknak, tulajdonitják!)

Német Ország.

Hildesheimből Jul. 30. dikán. A' Pruszszus seregek ezen Püspökségbe már b6 szállottanak. Ezen várost (*Hildesheimot*) Aug. 3. dikán foglal-

ták el. Az eddig őrizeten itt feküdt Hannoveránus fegyveres sereg, hólnap fog innét *Zelle* felé el takarodni. A' mi Püspöki Fejedelmünk itt leszen még harmadnapig, minthogy Gen. Gr. Schulenburgot, a' Pruszszus udvartól az el foglaltatandó tartományokat illető rendelkezések elintézésekre ide rendeltetett Ministert, itt szándékozik megvárni.

Paderbornból, Jul. 29 = dikén. A' mi Püspökségünk béli eddig való tisztviselőink, eddig volt hivataljaik szerént való esküvéseik alól már feloldoztattak, és a' Pruszszus seregeknek ide lejendő bélfállások Auguftus 3 = dikára van határozatva.

Hámburgból, Aug. 1 = ső napján. Azon tartományokról, a' mellyek a' Rénus bal partján a' Krantzia Respublika által elfoglaltatott Pruszszus Geldriáért, a' Mörsi Fejedelemségért, és Kliviának feléért, a' Pruszszus Birodalomhoz pótolásúl adattatnak, ilyen jegyzések olvastatnak a' közönséges levelekben: — „

„A' *Hildesheimi* Püspökség az Alsó Saksoniai kerületben, 50 négy szegeletű mértföldeket, 70 ezer lakosokat, 8 városokat, 4 mező városokat, és 250 falukat foglal magában. Lakosai többire Evangélikusok. A' benne lévő Püspökséghez tartozó Kánonikusok Káptalannya 42 tagokból áll. A' Püspök, *Herdingeni Fürstenberg Egon*, 65 esztendőt töltött ember; egyszermind Paderborni Püspöki Fejedelem. — *Paderborn*, a' *Westfáliai* kerületben 53 negyszegeletű mértföldre tétetik, a' lakosai száma 100 ezerre, a' kisebb nagyobb városaié 25 = re, a' falui száma 200 = ra, s a' jövedelme valamint Hildesheimnak úgy ennek is 300 ezer tallérokra tétetik. Ennek is van egy 24 tagokból álló Káptalannya. — *Münsternek* kiterjedése, ugyantsak a' *Westfáliai* kerületben, 200

négyszzegetű mértföld ; lakosainak száma 350 ezerre teik: hanem ennek, a' hírek szerént, Pruszia csak két harmad részit, egy harmad rézít pedig Hollandia fogja el foglalni. — (Ezen Hildesheimi, Paderborni, és Münsteri Püspökségeket Nagy Károly Császár, az új Testamentomi számlálásnak 800 = dik esztendeje táján fundálta volt, annak alkalmatosságával, midőn a' pogány Saksoniai lakosokkal 30 esztendeig való hadat folytatott, a' lévén ezeknek fundálásával a' tzielja, hogy a' Kereszténység fundamentomát a' Német Birodalomban annál jobban meg erőssithesse) — *Erfurt*, a' melly 1665. től fogva a' Moguntziai Valaszió Fejedelem birtokai közzé tartozott, leg nagyobb város Thüringában, 7 klastromokat, 1 Univerzitást, 17 ezer lakosokat — *Eichsfeldet*, ugyan csak Thüringában, és hasonló képpen Moguntziai birtok, 4 városokat, 3 mezővárosokat, 150 falukat, 75 ezer lakosokat, számlálnak. Az Eichsfeldből való jövedelem esztendőnként 90 tallerra telik. Nevezetesebb városai *Heiligenstadt* és *Duderstadt*. — A' Pruszszus udvar karainak vízfizetésére rendeltettek továbbá, Hildesheim és Eichstadt között *Goslar*, a' hol az Evangélikusoknak 2 fundatziójok és 2 klastromjok van — *Nordhausen* Alsó Saksoniában — és *Mühlhausen*, mind hárman volt imperiális városok.

Azon tartományok, a' mellyeket a' Pruszszus udvar a' Renus bal partján el vesztett, mind együtt 44 négyszzegetű mértföldet, és 60 ezer lakosokat számlálnak: hanem vamat is felelt vesztett el ezen Kir. udvar ugyantsak a' Renus partján.

Az *Elteni*, *Werdeni*, és *Esseni* fundatziók, a' mellyek ugyantsak a' Pruszszus udvar vesztéseit pótolják, nem nagy birtokok.

A' Pruszszus katonáknak a' Münsteri Püspök-

fégebe való bé menetelek előtt, ilyen rendelés intézterett a' lakosokhoz: — „

„Mi, a' Káptalan - Dekánnya, Szenior, és a' Káptalannak tagjai közönségesen, a' Müufteri Püspöklégben lévő mostani Országglók, &c. Az Országgló Káptalan a' réá bizattatott országlás alatt, egygyetlenegy tzéljanak a' minden alattavalók bóidogságát tartotta, és arra törekedett: melyet minden lakosok meg ismervén, annak paransolatjához és intéséhez mostanában is határ nélkül való engedelmességgel fognak viseltetni. Ezen meggyöződésfel paransólja tehát ezen szempillantatban az Országgló Káptalan az itt lévő minden rendü és rangú alattvalóknak, hogy az érkezendő Pruszszus seregeknek bémaschérozásokkor, magokat tsendesen viseljék, a' meg szállendő katonákat jó szívvel lássák, hozzájuk mindenben, a' miben kívántatik, meg-elözö készfséget mütassanak, beszédjeikben magokat minden politikai okoskodásoktól megtartóztassak, és a' köztök 's a' katonák közt támadható tévedésekben magok magoknak igasságot ne szolgáltassanak, hanem azt a' feljebbvalóknál keressék, és várják, &c.“

Frantzia Respublika,

A' *Moniteur* nevü Párisi újságban ilyen tudósítás olvastatik:

Már meg intetett a' közönség azon költött hír felöl, hogy a' tisztviselők ennekutánna bizonyos summát tartoznának, mint zallogot (*Cautiót*) le tenni. Mostan ismét egy hasonló veszedelmes tzélozással költetett hírnek meg hazuttolása bizattatott az Országglószék által reánk, t. i. hogy intsük meg fábrikás polgárjainkat, hogy ne adjanak hitelt annak a' beszédnek, hogy Frantzia ország és Nagy Britannia között *Kereskedés béli Alku* állott volna lábra. Az a' könnyen-hívó

ség, melly szerént Fábrikáink ezen hamiss költemény által, egy ily fontos tárgyra nézve felhármáztak, nem szolgál díszseregre, és nem azt bizonyítja, hogy a' dolgot jól megfontolnak előbb, hogy sem annak hitelt adnak. Hogy nem látják általök azt, hogy a' mi Fábrikáink virágzások helyre állítatásoknak, az Országlószék első és szünetlen való törekedésének és gondoskodásának kelletik lenni, és hogy az, t. i. az Országlószék, soha el nem felejtkezhetik arról, hogy a' Frantzia nevet, csak az ő Koloniáival való jó sitemának felállítására, és manufaktúráinknak virágzó lábra való helyheztesztések, tehetik nagygyá. Légyenek tsendességben fábrikáink! Ha a' nemzet nagy és hatalmas; ha az ő fegyveres seregei gyakorlottak és erősek: az Országlószék halza mind ezekből nem egyéb lehet, és nem egyébnek kell lenni, hanem, hogy a' külső és belső bátorságot, és a' boldogságnak minden fundamentomait, ingadozhatatlannokká tegye, 's a. t."

Mely fontosok légyenek Frantzia országnak az ő Koloniái, (az az, az ő Európán kívül lévő birtokai) a' kereskedelemre nézve, meg tesszik csak ezen rövid megjegyzésből is, hogy a' revuluzionak kezdete előtt való elztendőben, 1788-ban, 94 millió Livrákat érő minden féle portékákat, etelést és egyéböt vittek ki, az anyaországból annak Koloniáiba: azokból pedig 220 milliókat érő tzuport, kávét, pamutot, indigót, 's egyéb drága szereket, hoztak hé az anyaországba, a' mellyeknek valami 158 milliókat érő részeket, a' külömbkülömb szomszéd országoknak szokta volt azután eladni az ország. A' kereskedő hajók száma, a' mellyeket a' Koloniákkal való kereskedelem a' Frantzia kikötő helyekben a' feljegyzett elztendőben foglalatoskodta ott, 667-re tetetik.

A' Niorti vidékeken ó- időtől fogva feun ál-

ló szokás az, hogy az olyan férjfit, a' ki a' felesége által magát meg verettetni engedi, számar hátra ültetik, és az utzákon széljel hordozzák. Egy ilyen ferjfiura nem régen ezer polgárok mondottak hasonló sententziát, a' melly leg kisebb rendeletlenség nélkül, és igen épületes érzékenységgel bé is töltetett izgényen.

Párisban igen szép módelát mútogatnak 3 Livráért. A' modella egész Helvétziát abrázolja egy 15 láb hosszúságu és 4 láb szélességű, mappához hasonlító alkotmányon, a' mellyen minden hegyeket, völgyeket, havasokat, tókat, folyóvizeket, patakokat, városokat, falukat, és egygyenként találtató nevezetű épületeket, jól meg lehet ismérni és egymástól különböztetni. Olyan formalog vannak ezek a' tárgyak készittetve, hogy illendő fel emélkedések, vagy magosságok szerint ahhoz alkalmaztatott mértékre és egymástól való távolságra, lévén intéztetve, köztök hordozhatja a' néző az újját, 's mintha maga menne ott, és mindent látna, úgy képzelheti. Gyönyörködve lehet szemlélni, és képzelni, hogy az utolsó táborozás alkalmatosságával, az ellenséges seregek egymással szembe miként feküdtek, minémű utakat tettek, az Orosz katonaság Olasz országból miként utazott által Helvétziába, a' verekedések, mitsoda völgyeken, mitsoda vizek mellett, vagy tók körül, miként folytak, &c. E' nem tsupa felek vagy rajzolat: hanem kétség kívül külömbkülömb féle módon alkatott és egy-s-más matériáleból tsináltatott, hegyeket, toronyokat, házakat, 's egyebet képzeltető tárgyakból, kirakatott nagy tábla. Ha zseb béli nagyító üveggel nézne valaki, majd olyan, mintha a' valóságos Helvétziára nézne le. Ezen kívül lehet még ugyan ezen embernél egy oldalszobában 112 darab külömbkülömb féle Helvétziai ritka tárgyakat egygyenként le festve szem-

lélni, a' milyenek p. o. a' kantonok külömbkülömbiségeik szerént való külömböző öltözetek, némely nevezetes Helvétziai embereknek képeik, 's több e' félek. Ez a' gyűjtemény egy nevezetes ritkaság.

Belprey nevű Frantzia polgár is talált fel egy igen mesterséges makhinát, mellynek segedelmi-vel, a' szem szemmel, és meszfzerül is beszélhet, nem tsak, hanem akár kivel és akár mely nagy lármában közölheti egy ember a' maffal a' maga gondolatait. A' neve ezen makhinának, *Optilog*, vagy beszélő tső. Hasznát lehet venni, azt mondja a' találó, a' némákkal, így szintén a' meszfze lévőekkel való beszélésre, 's a' néma tántzoknak magyarázására, &c.

Orosz Birodalom.

Nem meszfze Pétersburgtól a' Néwa vize mellett egy igen nevezetes és nagy *mánufaktúra* állítottott néhány esztendőök előtt az övegy Császárnénak tulajdon személyes gondviselése és igazgatása alatt lábra; a' melly már arra a' tökéletességre ment, hogy minden ahozértök, és nevezetesen az Anglusok is meg vallják felölle, hogy az Angliai leg derekabb mánufaktúrákkal vetélkedhetik. Dolgoznak benne gyapjúból, gyapottból (pamutból), és sejemből. A' magazinuma van az árvákházában: minden benne készülő portéka nagy betsbe van a' publikum előtt ('s hogy is lehetne egy ilyen hazasannyának törekedése által készülő produktum a' hazának valamely fia vagy leánya előtt nem kedves!) A' nagyságát ezen fábrica háznak képzelní lehet tsak innétis, hogy minden műszerek, machinák, vagy olyan szerzámok, a' mellyek a' fonáshoz szövéshez 's egyéb foglalatósághoz meg kívántatnak, az ide tartózó fábrickában magában benn készített-

nek, és semmi hozzávalót másunnét nem vesznek melyre nézve ebben nagy számú kovács és egyéb e' féle műhelyek is találtak. A' fábrica főbb kerekít, a' melly által a' többek mind forgattanak, a' *Néwa* vize hajtotta egy ideig, hanem az, a' közelébbi jégmenés által öltözte rontatván, az ólta lovak mozgatják 's fogják mozgatni az egész makhinát, addig, míg a' közönséges új kerék, egy új plánum szerént, mellyet már a' Császárné is helybe hagyott, ismét fel állittatik. — Egy szóval ez egy igen ritka remeke egy ily nagy fényességben idejét tölthető Fejedelem aszszony-nak! —

Elegyes Levelek.

Brüsszelből, Jul. 29-dikén. Cs. K. Generál Marquis Chateler ide meg érkezett; és ilendő becsülettel fogadtatott. Ő, és a' Gen. *Beaulieu* mostohafia, egyenesen az Első Konzúlhoz folyamodtanak, hogy jószágait a' *Sequestrum* alól ki nyerhessék. Több más Auszriai szolgálatban lévő Belgiumi születésű tisztek is találtak itten nagy számmal, a' kik familiai állapotjoknak elrendelésében foglalatoskodnak, 's az után az Auszriai szolgálatba ismét visszafognak sietni. Ezek közt van Oberstl. H. *Ligne* is: a' Hertzegné és a' léánya már visszafutottak Bétsbe. Ezen familia arra határozta magát, hogy Német országon telepedjék meg.

Londonból Jul. 23-dikán. Az itt kijövő közönséges levelekben az a' Párisi tudósítás olvastatik, hogy a' *Breszben* lévő Frantzia örzősereg olyan feltétel alatt voksolt légyen a' Bonaparte holtig való konzulságára, hogy Gen. *Moreau* még előre, ő utánna következő Konzúlla neveztesse. —

A' napokban éjtzakának idején botsátott itt fel polgár *Garnerin* egy levegő golyóbist. A' hajójában egy nagy égő fákját helyhez tetett, a' melly, minskutánna a' makhina szörnyű sebességgel a' magosságba fel emelkedett volna, tsak mint valamely tsillag, úgy látszott alá. Hanem egyszerre hirtelenséggel meggyuladván a' makhina, a' legsebb tűzjáték szemléltetett a' levegőben. Ezen alkalmatossággal nagy kedvet nyert *Garneria* a' Londoniak előtt, és nagy summa ajándékot kapott a' véghetetlen nézőktől.

Az Anglusok Napkeleti Indiai birtokaikkal szomszédos *Polygar* nemzettségről már nem egy versben említettük, hogy ezzel kemény és véres háborút folytat az Anglus kereskedő tarsaság. — Ez a' háború is el végződött már némely tudósítások szerint, még pedig ezen nemzetre nézve igen keservesen. Magok a' Londoni újságok így írják le a' történetet: — „

„Ezen hadakozásnak fundamentuma, így szoll a' *Morning-Cronicle*, kitsiny dolog volt: az arra való indító ok a' volt, hogy ezen nép semmivé tétetődven, birtokai el foglaltathassanak a' *Kompánia* által. Végezetre az ő vezérjeik és fejeik el fogattatván, hogy miattok nagyobb és újabb zenebona ne támadjon, azt végezték az ott lévő Anglus igazgatók, hogy hajóra ültetvén küldjék el a' világ ötödik részébe őket, a' honnét semmi egygyetértést nem folytathatnak hátra maradandó nemzetségeikkel. Már hajóra is ültették volt a' szegény *Poligár Printzike*t, és tsak kedvező szelket vártak, hogy *Wallis* szigete felé el indítsák őket. Az alatt a' szerentséleneknek feleségeik, gyermekeik, és egyéb atyokfiaik a' parton siránkozva, szívreható integetések által botsuzódtak töllök, és esdekelték házon nélkül tyrannusaiknak. A' fogjok azonközben a' hajóról mind eze-

ket jszakadó szívvél szemlélvén, olyan erőssen meg illetődtek, hogy a' halált, az örökös számkivetetésnél és kedveleiktől való elválasztódásnál könnyebbnek tartván, egyenlő áttarattal, siránkozó házoknépének és a' parton fegyverben álló Anglus seregeknek szemekláttára, lábaikon tsörgő lántzaikkal égygyütt, egyszeriben minnyájan a' tengerbe szöktek, és keserves életeknek véget vetettek.

Adrianopolyból, Jun. 17. dikén. Itt minden következesei a' katonai fenyték nélkül való állapotnak, telyes mértékben mutatják magokat. A' Hacki Bascha vezérlése alatt 20 ezer Albaniai fegyvereseknek kellett volna Roméliának a' tolvaj csoportok ellen való védelmezésére, és a' Porta által rebellisnek lenni ki hirdettetett *Giurgi* Bascha megalázására ki állani. *Hacki* Bascha ellenben azt tselekedte, hogy a' sereg számára kívántató hópénzt kezéhez vévén, a' katonaságot *Adrianapolyban* heverni engedte, s az annak kívántató hópénzt magának meg tartotta. A' katonák ezért fel támadtak, s midön értésekre esett, hogy a' Porta által *Hacki* le tétetett, a' házára réá mentek, és fel prédálták. A' Hacki helyébe következett *Omer* Bascha, kiadván a' katonák hópénzt, *Adrianopolyból* útnak indúlt veleek: hanem ő is véletlenül letétetvén, a' fiát más 3000 Albaniai fegyveresek mint zálogot magokhoz vették, és az apjának meg izenték, hogy a' fiát vilzsa nem kapja addig, míg őket is egészszen ki nem fizeti. Mind ezékből a' következett, hogy az az Albaniai sereg, a' mellynek *Giurgi* Bascha ellen kellett volna tsatározni, el széledvén, más most velle égygyütt pulztit, prédál, és velle égygyütt *Adrianopoly*nak szomszédságában az ide való béütéssel fenyegetődzik, ha tsak 800 zsatské pénzt nem fizetnek néki, zsatskójit 500 piafterekre számlálván. Ez igen rát fejtelenség.

Bétsben *Haselmayer Ferentz* Cs. Kir. priv. Könyv-
áronnál a' Posta: Ház megett, következendő
el: adó könyvek találatnak a' melléjek tett
áron.

Affo (J.) *Memorie di Taddeo Ugoletto Bibliothecario di Mattia Corvino Re di Ungheria* 4 gr. Parma 781. 1 fl. 15 kr.

— — *Memorie degli Scrittori Parmagiani* 5 Tome 4. gr. Parma 797. 17 fl. 30 kr.

Andres (G.) *Origini, Progressi, e stato attuale d'ogni Letteratura* 6 Tome 7 Voll. 4 gr. Parma 799. — in carta ord. 35 fl. in carta fina 42 fl.

Gerberti (M. Princ. S. Blas. Ord. S. Bened.) *de cantu et Musica sacra* 2 Tomi cum fig. 4. maj. Typis S. Blas. 774. — 12 fl.

— — *Scriptores ecclesiastici de Musica sacra potiss.* 3 Tomi c. fig. 4. maj. ibidem 7 fl. 30 kr.

— — *vetus Liturgia alemanica* 3 Tomi cum fig. 4. maj. ibidem 776. 10 fl.

— — *Monumenta veteris Liturgiæ alemanicæ* 2 Tomi 4. maj. ibidem 779. 6 fl.

— — *Historia nigrae Silvæ Ord. S. Bened. colonniæ* 3 Tomi cum fig. 4. maj. ibidem 788. 13 fl. 30 kr.

— — *Ecclesia militans Regnum Christi in terris et suis satis repræsentata cum prodromo Ecclesiæ militantis* 3 Tomi 8 maj. ibidem 789. 2 fl. 30 kr.

— — *Iter alemanicum, ital. et gallicum cum fig.* 8. maj. ibidem 773. 2 fl.

Herrgotti (Marq. — Ord. S. B.) *Genealogia et Monumenta Aug. Domus Austriæ cum codice epistolari Rudolphi I. opera et studio M. Gerberti Princ. S. Blas.* 11 Tomi c. fig. fol. maj. Typis S. Blas. 771. 200 fl.

- Kräuter (F. Ord. S. B.) Geschichte der k. k. Vorderösterreichischen Staaten 2 Theile gr. 8. St. Blasien 790. 5 fl. 30 kr.
- Neugartii (Tr. Ord. S. B.) Codex diplomaticus Aemaniae 2 Tomi cum fig. 4. maj. ibidem 795. 10 fl.
- Rossi (J. B. de) variae Lectiones veteris Testamenti 4 Tomi 4. maj. Parmae 788 24 fl.
- — Supplementa ad varias Lectiones veteris Testamenti 4. maj. ibidem 798. 3 fl.
- — Annales hebraeo typographici Sec. XV. 4. maj. ibidem 795. 4 fl.
- — Annales hebraeo typographici ab anno 1501 —40. 2 Partes in 4. maj. ibidem 799. 2 fl.
- — Apparatus hebraeo biblicus seu M. S. S. edetique codicis sacri Textus quos possidet novaeque var. Lection. collationi destinat 8. maj. ibidem 782. 1 fl. 12 kr.
- — Disquisitio histor. critica de hebraeo Typographici origine ac primitiis seu antiquis ac rarissimis hebraicorum Librorum Editionibus Seculi XV. in 4. ibidem, 776.
- Ussermanni (A. Ord. S. B.) Collectio Monumentorum res alemanicas illustrantium, seu prodromus Germaniae sacrae 2 Tomi 4. maj. Typis S. Bas. 792 9 fl.
- — Germania sacra in Provincias ecclesiasticas et Dioeceses distributa 3 Tomi 4 maj. ibidem 798—801 continuatur 16 fl.

Tudósítások.

Az ezen titulus alatt meg ígért Magyar Ország Posta Mappája; *Mappa postalis Inclyti Regni Hungariae partiumque eidem adnexarum Districtus postales discernens. Revisione et approbatione Exc. Consilii Regii L. Hungarici authenticata; aeri incisa per Franciscum Karaes Pestini 1802 márc*

kész és találhatik Debreczenben, a' Nemes Ref. Collegiumban; Pósonban Schweiger; Pesten Veigand, Kilián, Kis István, Inffitoris Könyváros Uraknál, és magánál a' metzönél a' Ketskeméti kapun kívül az Üllei utzában a' Tömösvári háznál Nro. 124 a' kiknek tehát ezen küömben szükséges mappát meg szerezni kedvek vagyon, a' fellyebb nevezett helyeken, az árrául ki szabott 40 xronon meg szerezhetik,

* * *

Sok felöl sürgettetünk, kivált ebben az efsz-tendöben az érdemes Közönségnek tudtára adni, helyben marad e' a' köz jóra felállított Nevelő házunk vagy nem? egyszerűs mind lesznek e' hol egygyben, hol másban némelly emlékezetes változásai? Erre nézve tudtára adjuk az érdemes Közönségnek, hogy a' reánk bizattattak, a' jövő September Elején minden változás nélkül a' szép és hasznos Tudományokban, a' jó erkölcsökben, a' a' mi illeti a' fejer személyeket, azok a' leg szükségesebb kézi munkákban gyakoroltatnak ezután is. A' tanítáért, szállásért, kosztért 110 Rb. forintot fizetődik. Az Institutumbéli félszügyermek is a' fenn jegyzett napon kezdik az Oskolát. Ezek pedig a' nevelésért, és a' táplálásért 100 Rh. forintot fizetnek.

A' Nevelőházunkbéli Tanítók a' közönséges Professorokkal öfzve kaptsolett törekedéssel ezután Rhetorikát is fognak tanítani. A' ki pedig mind ezekről bővebb tudósítást akar venni, az, Tisztelendő Lovich Adám Dávid Urakal magát jelenteni ne terhelteffék.

Beszterezén Julius 20-dikán 1802.

Az Evangélika Nevelő Há-
zunk Beány. Nevelői.